

Prekentekest: Joh 3,26-30

Disiplene gikk til Johannes og sa til ham: "Rabbi, den mannen som var sammen med deg på den andre siden av Jordan, og som du vitnet om, han døper nå, og alle går til ham." Johannes svarte: "Et menneske kan ikke få noe, om det ikke blir gitt ham fra himmelen. Dere er selv mine vitner på at jeg sa: Jeg er ikke Messias, men jeg er sendt i forveien for ham. Den som har bruden, han er brudgom. Men brudgommens venn som står og hører på ham, gleder seg over å høre brudgommens stemme. Denne glede er nå blitt min, helt og fullt. Han skal vokse, jeg skal avta."

Slik lyder Herrens ord.

Presten Karsten Isaksen har fortalt om gutten som fikk høre at kongen skulle komme til byen. Han stilte seg opp i trengselen av mennesker på fortauskanten for å se på det store toget av mennesker som gikk opp gata. Gutten kom stolt hjem, og han fortalte om mannen som kom først i den flotte uniformen med gullknapper. Han trodde det var kongen. Det viste seg å være lensmannen i Lillehammer. Kongen hadde kommet lenger bak i vanlige klær. Han hadde ikke gutten lagt merke til.

I dag, i julerushet, dagen før julaften støter vi på en beskjeden mann. Han kler seg ikke i uniform med gullknapper. Han har likevel en storhet over seg. Om ham har Mesteren sagt at det finnes ingen større som er født av en kvinne. I sin beskjedenhet skiller han seg ut fra de mange som vil være store og betydningsfulle. Vi møter ham ved vintersolverv. Døperen Johannes hadde hatt sin tid. Han hadde vært virksom i sitt veirydderoppdrag noen år. Men han var en mann i sine beste år, knapt fylt tretti, og vi skulle tro han kunne brukes i den samme tjenesten for Gud i en årrekke til. Døperen pekte på Jesus. Fra nå av skulle Jesus vokse og døperen avta. Ved vintersolverv snur sola.

I Johannesevangeliet forsvinner døperen Johannes ut etter dette. Vi skulle tenke oss at Gud ville sørge for at denne Herrens tjener som var den største av de store skulle få en god tidligpensjon. I stedet ble han rammet på det grusomste med fengsel og henrettelse fordi han forkynte det som var sant og rett, og ikke trakk noe fra. Så har det vært og er en gåte hvordan Gud kan ha så god råd at slike gode tjenere får et så kort virke. Så er det også en gåte, lidelsen og smerten Herrens tjenere må tåle. Det ser så meningsløst ut når ulykken rammer en kristen så hardt. Så blir vi tilbake med våre spørsmål. Hvorfor hindrer ikke Gud at ulykker og ondskap rammer den som holder fast på og er tro mot Guds ord til tross for motstand? Men Guds ord lover ingen lett vei for den som følger Jesus.

Også i vår tid møter Guds ord motstand. Vi merker det hardner til. Det er lite forståelse i disse dager for kristen ungdom som velger å leve avholdende inntil ekteskapet. Det er lite forståelse for kristnes kamp for det ufødte barnets rett til liv. Det er lite forståelse for at kristne har en høyere norm for tro, lære og liv

enn samfunnet og folkeflertallet. Som kristne er vi forpliktet på Guds ord som er en høyere norm og står over oss mennesker. Jammen, er det noen som sier; vi tror på en levende person, Jesus Kristus, og ikke på et sett meninger og kristne dogmer. Men Bibelens Jesus sier: "Den som elsker meg holder mine bud." Og han sier: "Den som holder fast på mitt ord, skal aldri i evighet kjenne døden." Joh 8,51. Og til sine utsendte disipler sa han: "Den som hører dere, hører meg." Luk 10,16. Med andre ord, budskapet og personen kan ikke skilles fra hverandre, og forholdet til budskapet avgjør forholdet til personen.

Jeg har for min del fått spørsmål flere ganger om mine personlige meninger og standpunkter i spørsmål som Bibelen uttaler seg om. Det er som jeg hører at Bibelen sier ett, men presten mener vel innerst inne noe annet, i hvert fall i vår tid. Og faktisk er det vanskelig å forstå for en del mennesker at en kristens høyeste mål og ønske er å bli mer og mer lik Jesus. Når en blir mer lik Jesus vil jo også det Jesus står for bli det en selv står for. Paulus sier i Gal 4,19: "Mine barn, som jeg igjen må føde med smerte, inntil Kristus vinner skikkelse i dere!"

Så var det noe av dette døperen Johannes hadde sett. Han selv og hans eget var ikke lenger så viktig. Han hadde viet sitt liv til å rydde vei for Jesus. Selv skulle han avta, selv skulle han ta et steg til siden for at Jesus skulle tre fram. Da han forstod at Jesus hadde startet sitt offentlige virke, ble han oppriktig glad. Ytre sett var det ikke grunn til å glede seg over dette, for oppslutningen om Johannes minket i takt med at den økte hos Jesus. Men, det var jo nettopp derfor Johannes var så glad. Han kalte seg brudgommens venn.

I det jødiske samfunnet var det ofte slik når noen skulle gifte seg. Brudgommen fridde ikke selv, men han sendte i stedet en venn med spørsmål til henne han ville gifte seg med. Hvis hun svarte ja så skulle brudgommens venn føre bruden til brudgommen. Selv skulle brudgommens venn tre til side og glede seg over at brud og brudgom hadde fått hverandre i ekteskapet. Slik også med døperen Johannes. Nå gledet han seg over at mange gikk til Jesus. For bruden, det er menigheten, kirken.

I Guds rike er ting ofte annerledes. Det som for oss kan se ut som suksess, kan i Guds målestokk enkelte ganger være uviktig. Og motsatt: Det som ser smått og skrøpelig ut for oss, kan bli til velsignelse og vekst for Guds rike. Den største faren er vel at vi i oss selv blir så viktige og betydningsfulle at vi stiller oss i veien for Jesus eller soler oss i lyset slik at mennesker, i likhet med gutten som så etter kongen i Lillehammer, bare ser han med de blanke knappene og ikke ser Jesus.

Som forbilde står døperen foran oss, slik vi ser han for oss, kledd i kamelhårskappe, fattig og så usigelig ydmyk. Han var en mann med autoritet i det han forkynte: "Vend om for himmelriket er nær." Matt 3,2. Døperen står som et bindeledd mellom den gamle tid og den nye. Jødene på denne tiden visste, for de hadde lest det hos profeten Malaki, at Herren en dag skulle sende en profet som Elia før Herrens dag kommer. Jødene hadde derfor en stor

forventning til at tiden nærmet seg da profeten skulle stå frem. Profeten skulle forkynne at folk måtte vende om. Det var et endetidstegn.

”Se, dagen kommer, den brenner som en ovn...”, sier Herren. ”Se, jeg sender profeten Elia til dere før Herrens dag kommer, den store og skremmende. Han skal vende fedrenes hjerter til barna og barnas hjerter til fedrene, så jeg ikke skal komme og slå landet med bann.” Mal 4,1. Det forkynnes en endegyldig dom. Herrens dag kommer med ild og blir skremmende for alt folk på jorda. Men den som ser etter vil finne at profetordet også varsler en tid som skal være før Herrens dag. Jesus sa at den profeten som skulle komme var døperen Johannes. Døperen skulle gjennom sitt virke forhindre katastrofen, at det ikke ble noen nådetid før Herrens dag kom. Men nådetiden kom.

Vi lever ennå i nådetiden. Ennå har ikke Herrens dag kommet, fordi Gud har ventet med den endegyldige dommen. Det er mange tegn i tiden som peker mot at dagen nærmer seg. Vi har en lang periode bak oss da den kristne troen fikk prege samfunn og folk. Nå møter budene, Guds ord og Jesus en veldig motstand i vårt folk. Vi vet at Israel er hardt presset og det er spent i Midtøsten. Samtidig vet vi også at evangeliet er i ferd med å nå ut over hele vår jord. Siden de første kristne tider har Jesu kirke levd i en nærforventning til Jesu gjenkomst. Forventningen har vært sterkere og tydeligere i noen perioder enn i andre.

Men et vitnesbyrd vi bærer med oss gjennom generasjoner er at vi sitter vendt mot øst i kirken. ”Som lynet begynner i øst og lyser like til vest, slik skal det være når Menneskesønnen kommer.” Matt 24,27. Ut fra slike ord har kristne fra gammelt av ventet Jesu gjenkomst fra øst, og vi finner i de fleste gamle kirkene alteret mot øst, og med et vindu der for at menigheten skal se Jesus med en gang han kommer. På samme måten er også mange av gravene på kirkegårdene orientert slik at føttene til de døde peker mot øst. De som er døde skal være klar til å reise seg opp når han kommer som skal dømme levende og døde. Slik har den nære forventningen til Jesu gjenkomst blitt holdt levende fra generasjon til generasjon.

Så er det ikke vår oppgave å spekulere i tidspunktet. Vi kalles bare til å være forberedt til enhver tid. Døperen forberedte Jesu første komme. Han stod i overgangen mellom den gamle tid som den siste av profetene. Vi står kanskje i den neste overgangen, i slutten på nådens tid, og kanskje det er vi som får oppleve Jesu gjenkomst, slik døperen fikk oppleve Jesu første komme. Kanskje skjer det i år 2002, kanskje først om tjue år, det vet vi ikke.

Døperen levde i ytterste fattigdom og mistet til slutt også sine egne tilhengere. Han vil vel av mange regnes som mislykket. Men for Jesus var han ikke mislykket, han var stor, ja, til og med den største. Døperen og vi har det til felles at vi er opptatt av forberedelser. Også vi skal være med å rydde vei og ta bort hindringer for at Jesus skal få komme frem.

Som det kostet dyrt for døperen Johannes, kan heller ikke vi regne med at det ikke skal koste. Døperen Johannes bar et budskap, et ord fra Gud som hadde kraft i seg til å sprengte i selv de hardeste menneskehjerter. Et ord fra Gud som skulle skape forbindelse der det ingen forbindelse var, imellom menneskers hjerter og Gud. Det samme budskapet og den samme Frelseren forkynner vi i dag. Slik kan vi si at å være en kristen er å ha fått overlevert en stafettpinne. Evangeliet skal gis videre hele livet. Ordet om å vende om for himmelriket er nær skal også mottas av andre så lenge nådens tid varer.

Ofte ser vi at nettopp de som er svakest i seg selv blir brukt av Gud til de største oppgavene. Det er noe befriende over dette. Så er det da ikke vi som igjen skal ta oss sammen på ny og på ny og haste av sted i en travel førjulstid, men Guds Ånd som skal virke i og gjennom oss, og kanskje slipper han best til og virker sterkest nettopp når vi kjenner oss svake og fattige i oss selv. For "han skal vokse, jeg skal avta".

Ære være Faderen og Sønnen og Den Hellige Ånd, som var og er og blir én sann Gud fra evighet og til evighet.